

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Національна академія педагогічних наук України
Полтавська обласна рада
Мала академія наук України
Полтавський університет економіки і торгівлі
Полтавський державний аграрний університет
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ІМЕНІ І.А. ЗЯЗЮНА

Всеукраїнський науковий форум

**"СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО МЕНЕДЖЕРА:
МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ"**

13–14 березня 2025 року

Полтава 2025

УДК 378.04:005.95(062)

С91

Сучасні технології формування конкурентоспроможного менеджера: методологія, практика, перспективи : матеріали Всеукраїнського наукового форуму (м. Полтава, 13-14 березня 2025 р.) / за заг. ред. проф. М.В. Гриньової. – Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2025. – 284 с.

Друкується за рішенням вченої ради Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (протокол № 10 від 27 лютого 2025 року)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Мокляк Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В.Г. Короленка;

Кононенко Жанна Андріївна – кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем Полтавського університету економіки і торгівлі.

Збірник містить матеріали, присвячені сучасним проблемам професійної підготовки менеджера. Для наукових працівників, викладачів, студентів, магістрантів вищих навчальних закладів, керівників, педагогів.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей

© Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

© Автори, заг. ред. М.В. Гриньової

*Надія Сеньовська
Тетяна Скуратко
(м. Тернопіль)*

МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ ПЕДАГОГІВ ЯК ЧАСТИНА ОСВІТНЬОГО ВОЛОНТЕРСТВА ТА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітнє волонтерство – специфічна діяльність, що передбачає надання фахівцями відповідних послуг різним соціальним групам, орієнтуючись не на вимоги власного роботодавця, а виключно на потребу бути корисними громадянському суспільству власної країни. У цьому контексті команда проєкту «Патріотичні й небайдужі» (Освітній волонтерський проєкт «Патріотичні й небайдужі»: офіційна сторінка), що був заснований у жовтні 2021 року в м. Тернопіль, теж виконує свою місію. Адже заявлена мета – «вести роз’яснювально-інформаційну діяльність серед школярів і студентів стосовно ситуації в країні, пов’язаної з російською агресією (волонтерство, безпека, інформаційна гігієна, соціальна адаптація людей, які постраждали від війни); формувати у свідомості дітей та молоді позитивний образ українського героя-захисника» (Сеньовська, Скуратко, Нестайко, 2024, с. 263–264).

Діяльність «Патріотичних й небайдужих» не припинялася навіть після початку повномасштабного вторгнення росіян у 2022-му році. За більш, ніж три роки, команда освітнього волонтерського проєкту підготувала й провела чимало різних заходів, а родзинкою стали нетрадиційні форми виховної роботи з дітьми та молоддю (квест-вікторина, панельна дискусія, майстер-клас, творча зустріч, патріотична акція, лекція-обговорення, лекція-презентація). Неофіційним девізом «Патріотичних й небайдужих» стало «Своїх (героїв Тернопільщини) треба знати в першу чергу!», а загальна педагогічна концепція команди була викладена в методичних рекомендаціях «Патріотичне виховання: перезавантаження» (Сеньовська, 2023)

Однак, постійна взаємодія із закладами освіти різних рівнів (серед заходів «Патріотичних й небайдужих» є й такі, які адресовані виключно педагогам) розкрила потребу в постійному методичному вдосконаленні. Тому дві (з трьох) учасниці освітнього волонтерського проєкту, доцентки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, прийняли рішення взяти участь у міжнародному стажуванні за програмою «Фандрейзинг та організація проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» для педагогів та науково-педагогічних працівників: Ягеллонський університет у Кракові (Польща); термін – з 2 листопада 2024 р. до 8 грудня 2024 р.; 180 академічних годин / 6 кредитів ЄКТС (Скуратко, Сеньовська, 2025).

Оскільки учасниці команди «Патріотичні й небайдужі» мали на меті вдосконалити навички вже сформованої групи освітнього волонтерського проєкту, організатори стажування дали їм можливість працювати тільки вдвох над власною темою «Розробка навчального міні-курсу («Сучасна материнська проза: образ сина-героя») в контексті популяризації воєнної літератури рідного краю». Було визначено мету: формувати у свідомості здобувачів освіти та педагогів позитивний образ українського героя-захисника; сприяти популяризації воєнної літератури рідного краю; виховувати повагу до матерів українських воїнів.

За методикою «**7 Start**» команда дала відповідь на 7 ключових запитань:

1. *Для чого проєкт?* Для популяризації воєнної літератури рідного краю (сучасної материнської прози); для формування у свідомості здобувачів освіти та педагогів позитивного образу українського героя-захисника.

2. *Де ми робимо проєкт?* У закладах вищої, загальної середньої та дошкільної освіти м. Тернополя.

3. *Що саме ми робимо?* Розробляємо навчальний міні-курс «Сучасна материнська проза: образ сина-героя» та впроваджуємо його при підготовці та підвищенні кваліфікації педагогів-словесників, а також як варіант факультативу для здобувачів загальної середньої освіти.

4. *Коли і як довго ми будемо робити проєкт?* Розробка навчального міні-курсу триватиме один місяць (січень 2025 року), за наступний місяць (лютий 2025 року) відбудеться його підготовка для аудиторії (зйомка та монтаж міні-лекцій). Презентація для педагогів закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти планується на березень 2025 року. Далі, до кінця 2024–2025 н.р., планується викладання цього курсу для зацікавлених у м. Тернопіль, а також його розміщення на освітніх платформах і ресурсах.

5. *З ким (реципієнти (цільова аудиторія) і як ми їх відбираємо?* Ми працюватимемо з педагогами закладів дошкільної, загальної та вищої освіти, котрі вже проводили заходи з патріотичного виховання разом із нашою командою освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі» і довіряють нашій компетентності та якості роботи. Також ми готові викладати наш курс для інших педагогів і здобувачів освіти.

6. *Хто (наш персонал)?* Команда «Патріотичні й небайдужі» зараз складається з трьох осіб: Надія Сеньовська (кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки та менеджменту освіти ТНПУ ім. В. Гнатюка; керівниця проєкту); Тетяна Скуратко (кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання); Ірина Скасків (менеджер підтримки у Ветеранському просторі «Дім ветерана»). Також, за потреби, ми залучаємо фахівців з різних галузей за окрему оплату чи як волонтерів.

7. *Як (будемо впроваджувати проєкт)?* 1 етап – червень 2025-го – розробка навчального міні-курсу «Сучасна материнська проза: образ сина-героя» (виконавиці – Н. Сеньовська та Т. Скуратко; передбачається залучення педагогів вищої та загальної середньої освіти як рецензентів). 2 етап – липень 2025-го – підготовка та зйомка міні-лекцій (виконавиці – Н. Сеньовська та Т. Скуратко; будуть залучені фахівців зі зйомки та монтажу). 3 етап – серпень 2025-го – презентація навчального міні-курсу «Сучасна материнська проза: образ сина-героя» для педагогів закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти (відповідальна – І. Скасків). 4 етап – до кінця 2025 р. – викладання цього курсу для зацікавлених у м. Тернопіль, а також його розміщення на освітніх платформах і ресурсах (відповідальна за рекламу і розміщення – І. Скасків, лектори – Н. Сеньовська та Т. Скуратко).

Задля об'єктивного формулювання цілей розробки були враховані принципи **SMART**.

Specific – Чіткі: розробити і впроваджувати навчальний міні-курс «Сучасна материнська проза: образ сина-героя», щоб педагоги та здобувачі освіти (усіх рівнів: від дошкільної до вищої) Тернопільщини більше дізналися про синів-героїв матерів-письменниць рідного краю (Олександри Орляк та Марії Вітишин) і це спонукало їх сприймати подвиг наших захисників більш особистісно.

Measurable – Вимірювані: Завершення мети покажуть такі результати: 1) підготовлений навчальний міні-курс «Сучасна материнська проза: образ сина-героя»,

який пройшов рецензування та розміщений хоча б на одному освітньому порталі й був презентований мінімум 5 разів для різних аудиторій в м. Тернополі та області; 2) заявлений курс було прочитано перед слухачами (переглянуто на освітньому ресурсі) не менше як 10 разів.

Achievable – Досяжні: мета не є ні дуже легкою, ні занадто складною; двоє членів команди «Патріотичні та небайдужі» – доцентки із 15-річним стажем викладання та розробки навчальних дисциплін; уся команда готує та проводить заходи з патріотичного виховання вже три роки, таким чином, досвід є; робота операторів та монтажників доволі дорога, але волонтери-журналісти, які можуть зробити це достатньо якісно, готові співпрацювати; для реклами і розміщення курсу на освітніх порталах теж є знайомі-волонтери; аудиторія «Патріотичних й небайдужих» довіряє якості нашої роботи, тому є можливість залучити слухачів.

Relevant – Релевантні (узгоджені): мета розробки відповідає загальній меті «Патріотичних й небайдужих» (вести роз'яснювально-інформаційну діяльність серед школярів і студентів стосовно ситуації в країні, пов'язаної з російською агресією; формувати у свідомості дітей та молоді позитивний образ українського героя-захисника).

Time-Bound – Обмежені в часі: усі етапи чітко розплановані в часі (див. вище – «7 Start»).

Також було зроблено **SWOT-аналіз:**

– *сильні сторони:* досвід виконавців; репутація команди «Патріотичні й небайдужі» серед цільової аудиторії (педагогів та здобувачів освіти); наявність помічників-волонтерів; актуальність теми для Тернопілля.

– *слабкі сторони:* мало волонтерів-помічників, які можуть зняти якісні відеоролики, потрібні для розміщення міні-курсу на освітніх платформах; нерозвинена комунікація з такими платформами; непросто вибрати найбільш підходящий час для презентації курсу цільовій аудиторії.

– *можливості:* успішна розробка та впровадження такого курсу може вивести команду «Патріотичних й небайдужих» на новий рівень взаємодії з освітніми та волонтерськими організаціями.

– *загрози:* якщо курс виявиться незатребуваним, репутаційні втрати цілком здатні перекреслити велику частину пропонувану командою нововведень.

Таким чином, підвищення педагогічної кваліфікації є необхідною частиною освітнього волонтерства, адже тільки команда, що постійно розвивається, здатна фахово розробити й реалізувати якісні творчі продукти, проекти.

Список використаних джерел

1. Скуратко Т., Сеньовська Н. Освітнє волонтерство – вдосконалення і фахове зростання. 16 лютого 2025 року. *Освітній волонтерський проєкт «Патріотичні й небайдужі»: офіційна сторінка.* URL: <https://www.facebook.com/share/p/1GRsVXji2P/>

2. Освітній волонтерський проєкт «Патріотичні й небайдужі»: офіційна сторінка. Група у соціальній мережі «Фейсбук». URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61555874657142>

3. Сеньовська Н., Скуратко Т., Нестайко І. Лекція-презентація як форма патріотичного виховання (на матеріалі роботи освітнього волонтерського проєкту «Патріотичні й небайдужі»). *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий*

дім «Гельветика», 2024. Вип. 79. Том 2. 304 с. С. 261–272. URL: http://www.apn-journal.in.ua/archive/79_2024/part_2/42.pdf

4. Сеньовська Н. Патріотичне виховання: перезавантаження : методичні рекомендації з патріотичного виховання учнів для здобувачів вищої педагогічної освіти, викладачів, учителів та вихователів. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2023. 66 с. URL: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=254815

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Набоков Д. В.</i>	157
РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ <i>Ніконова Н. В.</i>	159
ФОРМУВАННЯ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА МОНІТОРИНГ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕЧНИХ ФОНДАХ: НДДКР ТА ОПІВ <i>Орехова В.В., Школяр С. П.</i>	163
ОРГАНІЗАЦІЯ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ПАУЕРЛІФТИНГУ ДЛЯ ВИХОВАНЦІВ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКІЛ <i>Новописьменний А. М.</i>	167
УПРАВЛІНСЬКІ І ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ <i>Олешко Д. В.</i>	170
ІНТЕГРАЦІЯ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ І ДИДАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА <i>Остапенко-Кравчук А. В.</i>	173
ЦІННІСНО-ГУМАНІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВОЛОНТЕРСТВА ЯК СУСПІЛЬНОГО ЯВИЩА І ЗАСОБУ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ <i>Пивовар Н. М.</i>	176
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ <i>Полянниця Л. Г.</i>	179
РОЛЬ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ УЧНІВ <i>Рокотянська В. О., Масовець Д. Б.</i>	182
ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ МОБІЛІЗОВАНИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ У БОЙОВИХ УМОВАХ <i>Садошенко М. П.</i>	187
ІНТЕГРАЦІЯ МИСТЕЦТВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ <i>Сегін В. А., Водяне В. О.</i>	106
МІЖНАРОДНЕ СТАЖУВАННЯ ПЕДАГОГІВ ЯК ЧАСТИНА ОСВІТНЬОГО ВОЛОНТЕРСТВА ТА ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ <i>Сеньовська Н. Л., Скуратко Т. М.</i>	192